

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon st. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

EVROPA PROTI AMERIKI

Na londonski gospodarski konferenci nastopajo evropske kontinentalne države kot enoten blok proti Zedinjenim državam

London, 8. julija. Celo pri nadaljevanju okrnjene svetovne gospodarske konference so se včeraj pokazale velike težave. Neville Chamberlain je namreč zahteval, da naj se delovni spored ohrani v celoti, dasi je bilo na četrtekovi seji predsedništva konferenčnega urada sklenjeno, da se o valutnih vprašanjih ne bo več razpravljalo. Chamberlainovi zahtevi so energično ugovarjali zastopnikom zlatih držav, posebno francoski finančni minister Bonnet, ki se je izrekel za čim prejšnji zaključek konference, ker imajo vse debate sedaj samo še teoretičen pomen.

Pri sročnem glasovanju o Chamberlainovem predlogu se je pokazalo, da nastopajo države evropske celine kot en blok proti ameriškemu stališču. Zastopniki Indije, Avstralije, Švedske, Norveške, Portugalske, Argentine in Japonske so namreč zastopali mnenje, da je treba v vseh vprašanjih najprej poiskati možnosti za povrašanje cen, zastopniki evropskih držav, predvsem Švicice, Avstrije, Nizozemke, Španije, Češkoslovaške, Belgije, Poljske, Jugoslavije, Litve, Bolgarije, Nemčije in Italije pa so stali na stališču, da je treba najprej stabilizirati valute in nato še razpravljati o drugih vprašanjih. Zastopnik Nemčije je izjavil, da je treba stabilizacijsko vprašanje rešiti celo pred vprašanjem zadolžitve.

Ameriški separatizem

Pariz, 8. julija. g. Poročalec »Agenze economique et financière« poroča, da se bo predsednik Roosevelt glede na stališče evropskih držav v bodoči bavil samo z obnovno nacionalnega gospodarstva v Ameriki. Vlada namernava izdati takoj ukrepe, da se v celoti izvede narodno-gospodarski program. Predsednik Roosevelt bo že v prihodnjih dneh v počasu pozval ves ameriški narod, naj z dejaniji podpira nacionalno obnovo. Razen tega bo skušal vplivati na gojitev bombaža, naj sprejmejo vladni predlog za 25% znižanje pleskve za pridelovanje.

nje bombaža. Gojitelji se za enkrat še upirajo tem nameram vlade in vsa do sedanja pogajanja še niso pokazala nobenega napredka.

Pariz, 8. julija. AA. Iz Washingtona poročajo, da se je v ameriških krogih včeraj prvič pojabil dvom v zvezi s padanjem dolara. General Johnson, ravnatelj urada za narodno obnovo, je izjavil, da je padec dolara privadel do povečanja proizvodnje v tolikšni meri, da znatno prekaša nakupno moč notranjega tržišča. General Johnson priznava, da so mnoge industrijske panoge ogromno povečale svojo proizvodnjo, ker računajo na velike dobike, tržišča pa se je polastila vrhu tega še špekulacija. Johnson pa je takoj pristaval, da bo treba še počakati, ali bo povečanje mezd in znižanje delovnega časa povečalo povpraševanje po blagu. Če ta račun odpove, potem bo zadel Zedinjene države nov gospodarski udarec z nedoglednimi posledicami.

Poučeni krogi trdijo, da je sedanja ameriška proizvodnja dosegla stopnjo 1. 1929., ko je v Zedinjenih državah vladala doba največjega blagostanja. Ameriška delavska zveza pa smatra, da je sedanja mrzlična proizvodnja le plod špekulacije. Proizvodnja je narastla za 35.6%, nakupna moč širokih slojev pa le za 7%. Kaže, da se v Ameriki začenja zavedati, da so se Zedinjene države spustile v gigantski poizkus, ki mu posledice še ni mogče dognati.

Nemško stališče

Berlin, 8. julija. V oficijskih krogih nemškega zunanjega urada se pripisuje krivda za neuspeh svetovne gospodarske konference bloku držav z zlato valuto, ki je pod vodstvom Francije, Švice in Nizozemske. Nasprotno so v vodilnih krogih državne banke povsem drugačia nazorana, ki je prišlo do izraza tudi v članku predsednika državne banke dr. Schachta, objavljenem v londonskem listu »Evening Standard«. V članku pod naslovom »Rooseveltinna prav« piše dr. Schacht, da je samo

po sebi umetno stabilizacija valut temeljna potreba sveta. Sam je prepričan pristaž zlatega standarda. Vse zagovore kakršega drugega sistema ne more izpodbiti dejstvo, da vztraja neomajno 1200 milijonov ljudi pri zlatem standardu, kar se nikakor ne more ignorirati. Roosevelt ima nasprotno tudi prav, ako zastopa stališče, da je prvi korak h gospodarski stabilnosti obnova zdravih gospodarskih razmer v lastni državi. V tem pogledu je njegovega mnenja.

Res je razvrednotenje sterlinga in dolarija zmanjšalo nemške dolbove, toda to se je izvrševalo z istočasnim zmanjšanjem možnosti nemškega izvoza, zaradi česar bi mu bilo ljubše, če bi Amerika, Anglija, Skandinavija in druge dežele vztrajale na trdi valutni podlagi. Namen sodelovanja novčaničnih zavodov držav z zlato valuto je sodelovanje pri dodeljevanju kreditov. Dooley pa se še ntičo, da bi koga pregorili k dajanju kreditov. Zato je treba Američanom pripisati zaslugo, da so jasno vedali, da si mora vsaka država najprej sama sebi pomagati, ker narodi ne morejo živeti zgolj od kreditov, temveč le od lastnega dela.

Konferenca emisijskih bank zlatega bloka

Pariz, 8. julija. Danes so se sestali v francoski Narodni banki guvernerji šestih emisijskih bank tako zvanih držav zlatega bloka, in sicer francoske, italijanske, belgijske, nizozemske, poljske in švicarske. Listi posvečajo temu sestanku veliko pozornost, »Echo de Paris« pravi, da sestanek nima namena, da bi se na njem pravno ustavil takoj zvani zlati blok, ki naj bi zavzel obenem konkrentno stališče na pram državam z devalvirano valuto. Na sestanku se bodo posvetovali le zblžjanju in sodelovanju prizadetih šestih držav, ki si hočejo zavarovati svoj sistem zlatih valut. »New York Herald« pa zatrjuje v svoji pariski izdaji, da se bodo na sestanku posvetovali tudi o gospodarskem sodelovanju med državami zlatega bloka. V splošnem smatrajo listi, da bo ta sestanek povoljno vplival tudi na nadaljnji razvoj položaja svetovne gospodarske konference v Londonu.

Za sanacijo srednje Evrope

Pariz, 8. julija. Ob prilikli letnega sestanka zvezne inozemskih novinarjev v Parizu je podpredsednik zunanjepolitičnega odbora poslanske zbornice Francoise de Tessaan izjavil med drugim:

Gospodarsko ozdravljenje srednje-evropskih držav je za nas najvažnejše vprašanje. Bilo bi umestno, kakov tudi nujno potrebno, da se uresniči že nekaj časa nameravana konferenca, ki bi se bavila o sodelovanju štirih velesil. Male antante, Avstrije in Madžarske z določitvijo gospodarskega reda za srednjo Evropo. Uspehi konference v Stresi bi bili zelo dragoceni za ta nova pogajanja, ki bi se mogla spritočiti pakta štirih razvijati pod mnogo bolj ugodnimi političnimi pogoji. Gospodarski sporazum med Malo antanto, Avstrijo in Madžarsko bi se pač lahko dosegel z dvostrankimi carinskimi dogovori in s prednostnim carinskim sistemom. Po gospodarskem očenjanju podunavskih držav bi se nato lahko načela rešitev političnih vprašanj v soglasju s paktom štirih velesil.

Letalec Mattern rešen

Moskva, 8. julija. AA. Letalec Matterna ki je hotel napraviti rekordni polet okoli sveta in ki ga pogrešajo že od 12. junija, so našli živega in zdravega v Anadiru v Sibiriji.

Uspeh našega učenjaka v Franciji

Pariz, 8. julija. AA. Društvo zgodovinarjev gledališke umetnosti je sklenilo, da sprejme doktorsko tezo g. dr. Koste Lukovića, ki jo je pred dnevi odiščno branil na vseobščinskem seminarju v Reimsu in v katerem je znanstveno podprt svoja izvajanja o religiozni tragediji francoskih klasikov, zlasti Racina v Corneillu, v svojo kolekcijo in da jo izda kot prvo svojih prihodnjih knjig.

Borzna poročila.

INOZEMSCHE BORZE

Curie: Pariz 20.2250, London 17.15, Newyork 364.50, Bruselj 72.35, Milan 27.40, Madrid 43.40, Amsterdam 208.50, Berlin 123.50, Dunaj 58.75, Praga 15.37, Varšava 58.05, Bukarešta 3.08.

Pristopajte k Vodnikovi družbi

Bolgarska orientacija

Predsednik Narodnega sobranja Malinov proti pristopu Bolgarije k londonski konvenciji med Rusijo in Malo antanto

Sofija, 8. julija. Predsednik Sobranja Aleksander Malinov je podal daljšo izjavo novinarjem o poslednjih dogodkih v mednarodni politiki. Na vprašanje, ali je upravičena bojazna bolgarskih političnih krovov, da bo Bolgarija zaradi sklepa londonske konvencije med Rusijo, Malo antanto in drugimi državami ostala osamljena je odgovoril:

Muslim, da take bojazni v resnih političnih krogih ni. Ta nevarnost ne obstaja, ker resni politični krogi pravilno razumevajo pomen vseh mednarodnih sporazumov, ki so bili nedavno sklenjeni. Gotovo tudi pravilno ocenjujejo pomen teh sporazumov za mednarodni položaj Bolgarije.

Ki se z londonsko konvencijo ni v ničemer izpremenil. Treba je poudariti, da lahko Bolgarija, kadarkoli želi, podpiše to konvencijo, ako hoče. Bolgarija je bila, čeprav ne officiell, ali poloficiell žele pozvana, da podpiše tako konvencijo, ki bi se imenovala »Balkanski Locarno«. Zanj no vprašanje, zakaj ni podpisala ene ali druge konvencije, temveč, katero izmed konvencij naj podpiše. Toda, to je že veliko vprašanje za definitivno in jasno orientacijo v zunanjji politiki. Vprašanje definicije pojma napadalača je bolgarska vlada spremila z veliko pozornostjo od dneva, ko je meseča maja letos predsednik posebnega odbora razočrtevne konference Politik izdelal poročilo, v katerem je definiral pojmom napadalača.

Medtem so to definicijo smatrali za neprimerno in celo nevarno zastopniki Nemčije, Španije, Bolgarije, Italije, Velike Britanije in Švize. Zato je jasno, da Bolgarija ne more iz mnogih razlogov podpisati konvencije, o kateri je govor.

Nobenega dvoma ni, da koraka svet po poti formiranja raznih ekonomskih grupacij. Vsakdo se orientira po svojih političnih in gospodarskih interesih okoli velikega centra, ki daje odločilno smer svetovni politiki. Moje osebno mnenje je bilo vedno, da se nam vsiljuje potreba spoznanja svojih prijateljev in pokroviteljev, kakor sem že ob prilikli izjavil s tribune Narodnega sobranja. To moje stališče mi je svoj čas povzročilo zelo velike neprijetnosti.

Obtožen sem bil od onih, ki me niso hoteli razumeti, da hočem napraviti iz Bolgarije kolonijo in ji vsiliti pokrovitelja. Resnejši je očitek proti mojemu naziranju, da skrivam tako politika v sebi velik riziko.

Tega ne oporekam, tem manj, ker ne poznam politike brez rizika. Toda, ali državna politika, ki jo priporočajo nekatere naši javni delavci in politiki, politika neutralnosti brez pridržka, ne vsebuje v sebi rizika, zlasti danes, ko obstoji nevarnost, da prospadeta dve največji konferenci, gospodarska in razočrtevna, in ko je svet stopil na pot raznih političnih in gospodarskih kombinacij mednarodnega sodelovanja?

V ostalem ne govorim toliko o politični kategoriji o gospodarski orientaciji Bolgarije, ki je v sodelovanju z drugimi državami že nudila možnost za učinkovito zaščito bolgarskih gospodarskih interesov.

Malinov je včeraj sprejel tudi italijskega poslanka Koro. Čeprav ni o tem sestanku napisal hotel izjaviti novinarjem, mu vendar pripisuje tukajšnji politični krogi velik pomen. Nekateri misljijo, da sta razpravljala o možnosti zaključitve pakta med Italijo in Bolgarijo po zgledu nedavno sklenjenega pakta med Malo antanto in Rusijo. Temu paktu med Bolgarijo in Italijo bi se pridružila tudi Madžarska in Avstrija, kar bi bilo pogoj za tesnejše zblženje teh držav.

Mnenje bolgarskega tiska

Sofija, 8. julija. AA. Kako so poročila o sklenitvi konvencije o definiciji napadalača med Sovjetsko Rusijo in državami Male antante, Poljske in Turčije iznenadile bolgarsko javnost, je najbolj razvidno iz začrtanja bolgarskega časopisa.

Znamenje, ki je vladno glasilo, doslej sploh še ne objavilo komentarja o sklenitvi te konvencije. Drugi listi pa tolmačijo konvencijo kot najbužji povojni udarec proti bolgarski zunanjosti politiki.

»Slobodna reč« pričebuje v tem smislu uvodni pod naslovom »Strahovit udarec«, kjer pravi med drugim:

»Pred dnevi je vladna Narodnega bloka preživila hudo krizo, najhujšo, odkar se je končala vojna. Izgubila je v mednarodni politiki smer in sedaj ne ve, ne kam ne kod. Udarec je prišel zato, ker si bolgarska vlada ni na jasnom, kaščna naj bo njena zunanjna politika. Na veliko iznenadjenje naše diplomacije in naših delegatov v Londonu se sedaj Bolgarska nahaja v tako ogroženem položaju, kakor nikoli po katastrofi I. 1918. Pred nosom članov naše vlade je bil sklenjen pakt med Sovjetsko Rusijo in našimi sosedji, med katerimi bo sedaj Bolgarska popolnoma osamljena. Iz-

nenadenje s tem paktom je tem večje, ker se med njegovimi podpisnimi nahaja tudi Turčija, ki jo je predsednik Bolgarske vlade Mušanov še nedavno obiskal. Prav tako je bolgarska vlada izkazala turškemu zunanjemu ministru veliko pozornost, ko je prejšnje dni potoval skozi Bolgarsko.

»Demokratični zgovor, ki pripada struji Cankova, objavlja takisto uvodni izvajanje v zvezi z zadnjimi mednarodnimi dogodki. List zključuje svoja izvajanja z besedami:

Zakaj naj se potem še čudimo, da smo

s takšno nejasno, nedoločeno in vztrajno nihajočo politiko izgubili s tolikšnim napovedi.

»Nezavistnost napada vlado zaradi nje-

ga molka in pravi, da na vrhovih Bolgarske kraljevstvo izkazuje tišina. List se trpko obreguje tudi ob turškega zunanjega ministra, ki so mu na Bolgarskem izkazali neverjetno čas-

čno, tako da ga je sam bolgarski kralj po-

zdravil na neki postaji in ga v vlaku spremljal do prihodnje postaje, ne da bi za to celo zunanjega ministra kraljevstva. Nečemo pri tem pisati, kako je Mušanov šel v Angor

ko na ženitovanje. Ruždi je bil že zatrljivo v breg, ne v pravem vremenu, ker je bil zavzet v napovedi.

»Dnevnik« pa poroča, da zahtevajo člani zunanjega odbora, naj bi čeprav na njegovih seji predsednik vlade Mušanov poročal o najnovejših mednarodnih dogodkih. List pravi, da bo ta seja sklicana po vsej priliku, da je ta eden ali pa prvi prihodnji tedna. V tem odboru so vsi bivši predsedniki vlade, vsi bivši zunanjni ministri in predstavniki političnih strank.

Odmev v Budimpeš

Na pomoč ubogim rudarjem

Za prvo pomoč je storjeno vse, kar se je v danih razmerah dalo storiti

Trbovlje, 7. julija.

Vsi znaki kažejo, da so se merodajni činitelji z vso resnostjo odločili načeti problem bede in pomanjkanja v rudarskih revirjih. Naraščajoča brezposelnost, osobito med rudarsko mladino na eni, na drugi strani pa vedno manjša zaposlenost aktivnega delavstva sta bila pojava, ki sta vedno močnejše sili, k rešitvi tega perečega vprašanja. Ko je sila največja, je pomoč najblžja; v ta pregor so tudi naše vse rudarske žene verovale, ko so pred 8 črnimi tako junaska stopile na ulico, i.s.l. zami v očeh in obupom v srcu. Disciplinarna, solidarnostna, mirna, toda odločna borba naših rudarskih žen za zavajanje težkega položaja v rudarskih revirjih, bi bila lahko za zgled našim rudarjem, ki so se potom svojih strokovnih organizacij leta in leta borili, nastopali na neštetiščih shodih, prisili in rotili, toda vse zman naše žene pa so v 8 dnevni akciji dosegle mnogo več, kot vse strokovne organizacije v vseh leh Rudarske krize. S tem seveda nočemo trati, da delavska strokovna organizacija niso sposobne priboriti delavstvu zboljšanja, prav nasprotno, toda v teh težkih dneh bi bila potreba mudi delavstvu ista solidarnost, kakor so jo pokazale te dni Rudarske žene, pa bi zboljšanje bilo že zdavnaj doseženo.

Da bo našim težko preizkšenim rudarjem v bližnjih dneh nude pomoč, se pa ni zahvaliti le odločni akciji naših rudarskih žen, marče predvsem razumevanju in simpatiji ki jo izkazuje merodajni činitelji do naših bednih rudarjev in njihovih družin. Vsi so pokazali odločno voljo, da se mora našim rudarskim trpinom nemudoma priskočiti na pomoč ter olajšati nezgodno bedo. Največja zasluga, da so se merodajni činitelji odločili energične reševati vprašanje bede v rudarski revirji, gre banovinskemu svetniku in predsedniku sreske organizacije JRKD g. dr. Rošu v Laškem, kakor tudi županu g. Vodovšku, ki sta na merodajnih mestih z vso odločnostjo posredovala, da se mora nezgodni bedi v rudarskih revirjih nemudoma odpomoči.

Kr. banska uprava je glede na to odločno intervencijo takoj brzjavno zaprosila za pomoč pri centralni vladi v Beogradu, ki se je takoj sestala k seji, na kateri je razpravljalo o vprašanju pomoči trboveljskim rudarskim revirjem. Prav posebno toplo se je zavezal na tej seji za trboveljske rudarje tukajšnji rojak g. minister in generalni tajnik JRKD g. dr. Albert Kramer, ki je vladu predlagal ukrepe, ki bodo olajšali težak položaj rudarjev v revirjih TPD. Na tej vladni seji je bilo sklenjeno, da se vso vodi odbor treh ministrov in sicer finančni minister, prometni minister in minister socialne politike, ki bodo sli takoj na delo k reševanju trboveljskega rudarskega vprašanja.

Tako po seji je vlada dala bansi upravi v Ljubljani nalog, da nemudoma pricne z javnimi deli v okolišu rudarskih revirjev, kjer bodo našli zaposlitev predvsem brezposelni rudarji. Banske uprave je že v ponedeljek poslala v Trbovlje g. inž. Porento, ki si je ogledal cesto v Podmeji, kakor tudi staro cesto od Trboveljskega mima Španca, ki se bo preuredila. Že prihodnji teden se pricne z deli na teh cestah, kjer bo zaposlenih okrog 250 brezposelnih mladičev, ki so jih morali doslej večino vzdruževati v brezposelni kuhinji, ali pa

so bili ubogim staršem v breme. S tem bo brezposelna kuhinja razbremenjena, naša brezposelna mladina pa dobi toliko zaželjeno zaposlitev, kar naša javnost iz srca pozdravlja.

Danes j. banska uprava poslala v Trbovlje referenta socijalnega oddelka g. dr. Kuhariča, ki je skupno s tukajšnjimi merodajnimi činitelji proučil možnosti dovoljne prehrane bednega delavstva, zlasti pa pomanjkanja trpeče rudarske mladine. Uspeh posvetovanj v proučevanju zastopnika banske uprave je bil vsestransko zadovoljiv, kajti v najkrajšem času se ustavljata v Trbovljih 2 kuhinji, v katerih bo prejemala dnevno hrano najbednejša rudarska mladina. Ena teh kuhinj bo v stari glazuti, kjer bo prejemalo okrog 500 otrok, druga pa bo v samski hiši na Tereziju za isto število rudarskih otrok.

Trboveljska občina pa bo prihodnje dni iz banske in občinske podpore kupila in razdelila okrog 25.000 kg bele moke. To moko bodo prejeli vsi delavci, ki v juniju niso prejeli večje meze od: samci po Din 600.—, oženjen brez otrok Din 800.—, oženjen z dvema otrokom Din 1000.—, oženjen z štirimi otroki Din 1200.— in oni, ki imajo nad 4 otroke Din 1500.— Razdelila se bo ta moka po posebnem ključu in sicer dobi mož 1 delež, žena pol deleža, vsak otrok pa po četrt deleža. Ker je gorji zaslužek doseglo prav malo delavcev, bodo prejeli podporo skoraj vsi rudarji.

Tudi TPD pricne prihodnje dne z večjimi terenskimi deli, kjer bo zaposlenih ob dnevih, ko rudnik ne bo obratoval, okrog 200 najprebrejnijih in najrevnejših družinskih očetov iz vseh revirjev.

Vidimo, da se je za prvo pomoč storilo vse, kar se je v danih razmerah storiti moglo. Akcija za trajne zboljšanja pa je v teknu in že dejstvo, da se je tudi vladva v Beogradu, po prizadevanju g. ministra Kramerja, vendar odločila za energične ukrepe, da se zboljša položaj v rudarskih revirjih, mora prebivalstvo rudarskih revirjev, osobito pa rudarsko delavstvo na vodi z največjim veseljem, kajti doslej je bilo delavstvo zapuščeno, nihče se ni zmenil za njegovo gorje in trpljenje.

Zato naj naše težko preizkušeno delavstvo z zaupanjem gleda v bodočnost, ker utegnejo v doglednem času tudi njemu napočiti srečnejši dnevi.

Podpora bednim rudarjem

Včeraj smo poročali, da je nakazalo vodstvo Ciril Metelove družbe v Ljubljani za revne šolske otroke brezposelnih rudarjev 5000 Din. To je pa ponoven dokaz, kako pravilno pojmuje ta naše največja narodno obrambna organizacija svojo vvišeno poslanstvo tem bolj, ker je znano, da je navezanata samo na prispevki dobrih ljudi in da zelo težko spravi skupaj najnajvečja denarna sredstva. Če bi vse, ki morejo, v toliki meri storili svojo dolžnost, bi bilo bude v rudarskih revirjih kmalu konec.

Tudi ljubljanska mestna občina, ki ima sicer svojih revezev mnogo in ki same ne pride iz socijalnih akcij, je nakazala glajdajučim rudarjem 10.000 Din kot nujno prvo pomoč. Obenem je pa odredila naj se sprejme v drugo otroško kolonijo mestne občine, ki pojde na morje, brezplačno 10 siromašnih in zdravja potrebnih rudarskih otrok. Naj bi našla tako vodstvo CMD kakor tudi ljubljanska mestna občina mnogo posnemalcov.

demo tudi mnogo bojevnikov, jutri v Mokronogu, v naš najlepši dolenski trgu, da proslavimo spomin padlih in utrdimo zvezzo s se živečimi bojevniki.

Tekme v kajaku

Ljubljana, 8. julija.

Prihodnjo nedeljo bodo na Savi od Save do Hrastnika prve tekme za naše državno prvenstvo v kajaku. Ta lepa sprotna panoga se je pričela pri nas razvijati šele nedavno in ljubljanski Kajak klub je imel še pred tedni prvi redni občeni zbor po enoletnem svojem delu. Kljub temu pa je pokazal tako mnogo živlosti in delavnosti, da bo prihodnjo nedeljo že nastopil pri teknah.

Jugoslavija je nedvomno država, kjer so reke za kajak najpravljene, ker so polne brzic in sotesk, romantične in lepote. Redki med nami so se navdušili za kajak, zato pa so oni posvetili istemu največjo ljubezen, kakršno tudi zasluži.

Tekme se bodo vršile na 18 km dolgi progici od Save do Hrastnika, kjer sta dve brzice, prva pri gradu Prusnik med Zagorjem in Trbovljami, druga pred predrom blizu Hrastnika. Za tekmovalce je voznina pot dobro določena, pa je ne smejo zapustiti, niti med tekmovaljanjem postajati. Start in cilj sta pri prvoj vroži v Savi in Hrastniku, tekme pa se bodo vršile ob vsem vremenu. Start in cilj v Savi bo prihodnjo nedeljo ob 14.15, nakar bodo posamezni tekmovalci puščani v vodo v presledkih po pet minut. Vsi čolni bodo pri tekmovaljanju razbremenjeni vsake prtljage in tudi krmilci, zmagovalci pa si pribori naslov prvaka na divjih vodah v Jugoslaviji za leto 1933.

Ljubljanski Kajak klub se udeleži tekem s tremi čolni, in sicer z dvema enosedežnima in enim dvosedeznim. Tekmovalci bodo ocenjeni glede hitrosti, pa tudi glede pravilne tehnike v vožnji na divjih vodah, pa se bodo vse gladelci in prijatelji tega legega sporta lahko prepričali o izvrstnem načinu in izvežbanosti našega moštva.

Res čudno je, da se pri nas kajak sport še ni razvil v večji meri. Zalostno je, da so vse naše najlepše reke prevozili prvi inozemci, kajti kajakovcem je uspeh na dodelj še nevožen prigr enako drag, kakor lovci bogat lov. Popolnoma svoboden na lahkom platnenem čolnici je človek srečnejši v onih številnih ozkih, neprehodnih soteskah naših voda, kakor kjerkoli drugje. Mnogokrat je sicer tudi nevarno, vendar pa ravno nevarnost človeka vabi, kakor tudi zavest, da je tudi on med onimi redkimi, ki

so videli najlepše krasote naše narave in naših krajev in prevozili vode, ki se zaradi svoje divnosti zde mnogim tajinstvene in zahrabtne.

Gotovo bodo tekme za naše državno prvenstvo privabilo mnogo gledalcev, pa tudi mnogo novih pristašev našemu agilnemu Kajak klubu, kateremu želimo pri tem komovanju mnogo uspehov.

Umetnostna galerija v Splitu

Ljubljana, 8. julija.

Galerija umetnih primorske banovine v Splitu je izdala sijajno opremljeno knjigo o svojem delovanju v l. 1931. in 1932. Knjigo krasita na prvem mestu slika sedanjega bana dr. Josipa Jablanoviča ter portret ustavnega tega važnega zavoda, bivšega bana dr. Iva Tartaglie, ki je vedno deloval na napredek in pospeševanje umetnosti v Dalmaciji, prav posebne zasluge si je pa pridobil kot prijatelj stare umetnosti, ki je bila v teh krajih v vseh minulih stoletjih na silno visoki stopnji, da se Dalmacija lahko meri z najznamenitejšimi teritoriji umetnosti vsega sveta. Temelj galerije je ban dr. Ivo Tartaglia položil s tem, da je galeriji odstopil vso svojo bogato in dragoceno zbirko slik in umetnih vseh dob, obenem je pa ta zaslužni kulturni delavec kot ban zagotovil tudi kreditne, da je galerija dobila krasne prostore, razen tega so pa že tudi priznavljene projekte za ponosno novo zgradbo. Direktor galerije je znani etnograf in zbiratelj narodne umetnosti inž. Kamilo Tončič-Sorinjski, ki je ustvaril tudi prekrasen splitski etnografski muzej, kustos galerije pa je slikar Andrej Uvodčić, ki ima prav tako ogromne zasluge za sedajo in staro dalmatinsko umetnost tako z zbiranjem kakor tudi s svojimi odličnimi strokovnimi spisi.

Razglasili so prav pogodbene zasluge

z dvema slikama v cerkvi v Šmarju na Dolenjskem, ima v galeriji svojo zaposleno, prav tako pri tudi pokojni slikar Pasko Vučetič, ki je bil najboljši prijatelj slovenskih slikarjev in je deloval mnogo let v Beogradu. Seveda so prav dobro zastopani tudi vse ostale dalmatinske umetnosti in sploh jugoslovenski, na manjša pa med njimi tudi Slovencev Riharda Jakopiča, Matije Jame, Toneta Kralja in F. Zupana, kar najlepše priča, da primorska banovina hoče ustvariti jugoslovensko umetnostno galerijo, ker smatra vse jugoslovenske umetnike za svoje brate in rojake. Razen Meštroviča, Medoviča, Vučetiča in drugih je pa seveda v galeriji izredno bogato zastopan tudi slavni dalmatinski slikar Vlaho Bukovac. Knjiga je opremljena z dolgo vrsto izvrstnih reprodukcij po najboljših delih, priporočamo jo pa vsem prijateljem umetnosti, zlasti pa onim, ki imajo pri nas nalogu izpopolnjevati javne zbirke umetnin.

Sport

Še nekaj o Hermesovi kolesarski prireditvi

Obsirnejše poročilo o tej prireditvi, ki nam je pokazalo, da so take dirkalische kolesarske dirke res zanimive zaradi celotnega razvoja dirkaške tehnike pred glajdavčevimi očmi, smo itak dali v poneljekovi Številkovi Jutranji. Dobro bi pa bilo, da se v temu dodušča še nekaj pripombe, s posebnim ozirom še na to, ker se bodo v kratek čas na dirkališču še ponovno.

V prvem naj pripomнимo, da so dirkališčne dirke za vodstvo istih veliko težavnejše, nego pa cestne. V takih prireditvah je v celoti strnjene po več točk, izmed katereh so ene lažje, druge zopet težje izvedljive. Zatorej mi nič cudnega, če se pri takih dirkah pripetijo tako pri vodstvu kakor tudi pri dirkaših samih manjše ali večje nepravilnosti, zaradi katerih se včasih popolnoma neupravljeno zgrajta in da je duška svojemu ogorčenju te ali one skupine izmed publike. Pomisliš moramo, da smo v tovrstnih prireditvah v primeri z drugimi narodi še »zelenci«, ker jih nismo vajeni in ne moreti iti zato vse tako gladko, kakor po olju.

Kakor smo videli, je že takoj v začetku izvajanja posameznih točk publike bila v napetem pričakovanju in sledila z zamajmanjem, kajti še so v redu vse dotlej, dokler ni dirkaš T., ki je bil zaradi protipravilne vožnje iz neke točke diskvalificiran, začel kazati javno svojega nezadovoljstva, nad katerim se je marsikdo zgrajal. (Naj fantom služi za vodstvo Gorenjec Valant, kateremu se povsem pozna, da ima nekoliko francoske šole!). Dalje se je videlo, kako naporna je bila glavna točka sporeda, in sicer dirka ciljev na 40 krogov, kjer je Valant ponovno pokazal, da je kose konkurenč. Od močne skupine konkurentov so do konca prevozili le štirje, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne vajen in v zatradni Gartner dirka izbrala ter zasedel drugo mesto. Pa tudi s Kesičem bi imel Valant bržkone opravka, ko bi ta, potem ko je moral zaradi defekta izmaznjati kolo in je svoje konkurenente že skoraj dognal, med katerimi se je na dirkališču še ne v

Boj za zračne višave

Nemčija in Francija v dvoboju za prvenstvo v zračnem prometu med Evropo in Južno Ameriko

Bilo je takoj jasno, da se bo sukal boj za redni zračni promet čez Atlantski ocean okrog vprašanja najkrajše zvezne in sicer Dakar (Senegambija v zapadni Afriki) — Natal na vzhodni obali Južne Amerike v Braziliji. Ta pot meri 3200 kilometrov ter vodi blizu otoka Capo Verde in Brazilije preko otoka Fernando de Noronha. Za to progo, ki so jo že večkrat premagali sportni in vojaški letalci, zlasti pa italijanska eskadra pod vodstvom ministra za letalstvo Itala Balbi, se je vnel zadnje čase hud boj med Nemčijo in Francijo, ki se poteguje za prvenstvo v rednem poštnem in potniškem zračnem prometu.

Do lani je imela poštni promet med Evropo in Južno Ameriko v rokah Compagnie Generale Aeropostale, znana prej pod imenom Societe Latécoere. Promet je bil otvoren 1. marca 1928 in od takrat je imela Evropa redno zračno zvezo z Buenos Airesom. Družba Aeropostale je imela nekakšno pogodbo z argentinsko vlado, ki ji je neoficijelno zajamčila izključno pravico do zračnega prometa med Evropo in Južno Ameriko, in sicer za pet let, toda pod pogojem, da uvede na onem delu proge, kjer so letala brzotleta, tudi navaden zračni promet.

Na progi Dakar-Natal letajo zdaj dvaja letala tipa Aviso. Iz Evrope do Dakara potrebuje letalo približno en dan, proga Dakar-Natal se prevozi s parnikom v 4 dneh, proga Natal-Rio De Janeiro v pičlem dnevu, Rio de Janeiro-Buenos Aires tudi v enem dnevu, Buenos Aires Santiago de Chile pa v nekaj urah; tam pa nalože pošto na bolivijsko vojaško letalo, da gre dalje v Bolivijo in Peru. Da zadosti svojim obveznostim, je napravila družba v začetku predlanskega leta prvi poskus poleta čez Južni Atlantski ocean z enotornim letalom »Late 28«. Za ta primer so montirali na avion čolničke. Letalo je vodil izkušeni pilot Jean Mermoz, spremljala sta ga pa navigator Dabry in radiotelegrafist Gimier. Posrečilo se mu je preleteti Južni Atlantski ocean v 21 urah. Letalo je imelo s seboj evropsko pošto, ki je bila dostavljena v Buenos Airesu tri dni po odrhodu iz Evrope.

Polet nazaj je bil prvi oficijelni poštini polet iz Amerike, toda zaradi ovir pri startu, ko je moralno letalo napraviti nad 30 izjalovljenih poskusov, se je dvignilo iz Natala še poldruži mesec pozneje. Dobrih 1000 km od Dakara je pilot opazil, da posoda za olje pušča. Družba je ukrenila vse potrebno za prve poskuse in pripravila je svoje tri avione na progi Dakar-Natal v enakih razdaljah in sicer tako, da je imela posadka letala stalno radiozvezo z vsemi tremi letali. Letalo, opremljeno samo z motorjem Hispano s 650 HP, je bilo že davno preletelo tretjo ladjo, ko je začela posoda za olje puščati. Letalo se je pa obrnilo in čez dobro uro srečno ustreljalo na razburkanoto morje blizu tretje ladje z rezervnim letalom.

En čolniček in eno krilo so valovi odtrgali. Posadko, pošto in merilne aparatne so rešili in odpeljali s parnikom v Dakar, letalo se je pa takoj potopilo.

Helen Willis

najboljša amaterka v tenisu ima vse izglede, da si bo tudi letos priborila svetovno prvenstvo.

Tiger dobi zlate zobe

Bengalski tiger »Rajah«, ponos londonske živalskega vrta, je zadnje čase žalostno zvesel glavo, jesti ni hotel, žalostno je gledal svoje pažnike in vidno je pesal. Uprava živalskega vrta je poklicala na pomoč živinodravnemu, ki so tigra temeljito preiskali. Ugotovili so, da muči bivšega vladarja bengalske džungle hud glavobol. Oba podocenika sta se mu močno majala. Dober svet je bil dragocen, kajti tiger pri lečenju zob ni tako potreben, kakor človek. Lečenje tigrovih zob je bilo povrjenje izkušenemu živinodravniku, ki je moral seveda poklicati na pomoč še zebodravnemu in z druženimi močmi sta tiga narokotizirala ter mu izdrila bolna zoba. Ker bi pa tiger brez podocenikov ne bil tako lep, so sklenili vstaviti mu zlate zobe. Ti zobje gotovo ne bodo tako strašili gledalcev, kakor pravi tigrovi zobje.

Najlepši tiger londonskega zoološkega vrta bo menda prvi na svetu, ki bo

Nadaljne poskuse je družba opustila, toda bilo je jasno, da jih bo treba obnoviti. Že lani smo pa videli na zračni progi v Južno Ameriko, ki se večina evropskih držav iz političnih in tudi trgovskih razlogov tako zanima za njo, orjaški nemški zrakoplov »Groß Zeppelin« na prvem poletu v Južno Ameriko. Prvemu je sledil drugi in tretji polet, a vseh je bilo 11, od teh devet do Rio de Janeira, dva pa do Buenos Airesa s pošto in potniki.

Letos se je pa Francija mrzljivo pravljala in delala tajno na novem letalu. Mladi francoski konstruktor Cousinet je pripravil svoje letalo »Arc-en-Ciel«. Priprave pa niso ostale tajne, temveč so obrnile nase pozornost letalskega sveta, zlasti Nemčije, ki je tako pripravila novo presenečenje. Opredila je poseben parnik, ki naj bi stal sredi Atlantskega oceana kot plavajoč otok. Z evropske obale letalo naravnost k temu parniku, se spusti kraj njega, pomiri s posebno napravo na čolničnih valov, potem ga pa dvignejo z žerjavni na krov. Tu popolni zaloge pogonskih snovi, potem se pa znova dvigne iz čez nekaj ur je že pri brazilski obali.

Letos v januarju se je začel pravi dvoboje za Južni Atlantski ocean. Novo francosko letalo »Arc-en-Ciel« je startalo v Istrusu pri Marseillu in preleteo Atlantski ocean v 14 urah. Ves svet je pričakoval, da se bo letalo prav tako presestljivo in gladko vrnilo, toda čez nekaj tednov je svet zvedel, da se je posadka fancevskoga letala vrnila s parnikom, letalo je pa ostalo v Nantalu. Vse kaže, da je bil edini vzrok tega neuspeha v čisto privatnih vprašanjih ter v nesporazumu med konstrukterjem letala in francoskim ministrstvom za letalstvo. Posadka se je menda vrnila, da bi se v Parizu zagovarjala. Šele v maju, ko je bil svet že pozabil na francosko letalo, smo zvedeli, da je »Arc-en-Ciel« v Natalu startal in še istega dne srečno prispeval v Dakar.

Nemci so tako odgovorili na ta francoski uspeh. Prve dni junija je krenil parnik »Westfalen« na široko morje in ustavljal se je baš sredi obeh celin, med Bathurstom in Natalom. S krova tega parnika se je dvignil avion »Dornier Wal B 2069 Monsum« in čez nekaj ur je letalo srečno pristalo v Parnambaru na brazilski obali. Čez nekaj dni je pa »Intransigeante« poročal: Posta iz Nemčije v Južno Ameriko je odletela v soboto 3. junija na krovu zrakoplova »Groß Zeppelin« iz Friedrichshafna in prispeval v sredo 7. junija v Rio de Janeiro, zvečer pa v Buenos Aires. Za pot od Friedrichshafna do Rio de Janeiro je rabil zrakoplov 88 ur, od Friedrichshafna do Buenos Airesa pa 104 ure.

Družba Aeropostale se pogaja s francoskim ministrstvom za letalstvo, da bi smela zgraditi tri letala tipa »Arc-en-Ciel«. Pogajanja pa ne morejo z mrtve točke, ker je družba že od marca v sodni likvidaciji. Vidimo torej, da ne zadostuje samo biti zibelka letalstva, temveč je potrebna tudi vztrajnost in žilavost, da se doseže v letalstvu uspeh.

Svoje rane si je lečil sam z zdravilnimi zelišči, ki jih je nabiral v živalskem vrtu. Pa tudi drugim živalim je pripravil zdravilne oblike. Iz borovih igel je napravil obliž, ki si je z njim lečil usta zunaj in znotraj. In res se je izkazalo, da mu gnaite ob bolnega zoba čeljust. Zob si je sam izdril. Konec orangutana-zdravnik je bil pa žalosten. Prodali so ga v Južno Ameriko z opozorilom, da ga ni dobro puščati samega. Za to opozorilo se pa novi gospodarji niso zmenili in tako je postal orangutan zloben samotar in je kmahu poginil.

Usoden rokopis

Londonski listi so poročali te dni o tragični smrti Williama Cosma iz Islingtona. Mož je umrl čudne smrti in bil je edina žrtev železniške nesreče, ki se je pripetila nedavno pri Manchestru. Strojedovoda je po postajnem signalu naenkrat opazil, da je vlak zavozil na napacen tir in da bi preprečil morebitno nesrečo, je na vso moč zavrl lokomotivo. Posledica je bila, da so vagoni udarili drug v drugega in da je popadel na tla vse prtljaga. William Cosmo je sedel na nesrečnem kraju, kajti na polici na nasprotni strani je bil zelo težak kovčeg, ki je padel nanj in mu prebil lobanjo. Razen njega so ostali vse potniki nepoškodovani.

Tragično smrt Williama Cosma si razlagajo na različne načine in okrog nje se pleče fantastična pravljica. Cosmo je bil navdušen zbiralec starin. Najbolj se je zanimal za egiptiske zbirke, ki je bil v njih tudi rokopis, zamotan tako, da je delal učenjakom hude preglavice. Izkazalo se je, da je ta rokopis usoden, da prinaša nesrečo. Isto trdijo o drugih zgodovinskih dragocenostih, ki so jih našli v grobnici faraona Tutankamona. Nesrečni rokopis izvira morda iz egiptega hrama in prinesel ga je angleški vojak. Naj bo že tu nekakšna zveza ali ne, znano je samo, da je Cosmo preganjala nesreča, čim je dobil rokopis v roke.

Že čez osem dni je Cosmo sklenil rokopis prodati in hotel ga je ponuditi nekemu londonskemu starinarju. Na poti k starinarju ga je pa povožil avtobus tako, da je zadobil težke poškodbe. Prvotno je imel rokopis Cosmo sorodnik, ki mu je pa tudi prinesel najprej nesrečo, končno pa smrt. Mož je imel dobro idočo trgovino, ki je pa začela naglo propadati, čim je dobil usodni rokopis.

Nesrečo prinašajoči rokopis je bil nekaj časa tudi last Holandca van Stavanna. V enem tednu je bilo Staravovo stanovanje štirikrat izpopano. In čeprav mož ni bil praznoveren, se je vendar odkrihal rokopisa in ga prodal Cosmu za naravnost smešno ceno. Cosmo je ponudil rokopis angleškemu mu-

zeju, toda strokovnjaki se niso mogli zediniti glede njegovega izvora. Vsi so si pa bili edini v tem, da gre za versko listino. Cosmo rokopisa ni mogel prodati muzeju. Zanimivo je, da je bil mož v Manchestru na dražbi starin in med njimi je bil tudi usodni rokopis, ki ga je Cosmo zopet brezuspešno ponujal na prodaj. Nepridakovana smrt je resila moža rokopisa in zdaj je vprašanje, kdo ga bo prevzel. Tragična Cosmova smrt v zvezi z usodnim rokopisom je zelo razburila londonsko javnost in zdaj so ljudje radovedni, kaj bo s tem neščitnim rokopisom.

Schmeling in Anny Ondra

Znani boksar Max Schmeling se je poročil s slavno filmsko igralko Anny Ondra, ki je baš te dni nastopala v glavni vlogi v filmu »Gospodčina Hoffmannovih priopovedka.«

Oragutan zdravnik

Avstrijec francoskega imena J. Delmont je napisal zanimivo knjigo o svojih izkušnjah na lovi na divje zveri, ki jih je dojavljal zverinjakom po svetu. Med drugim opisuje skoraj neverjetno prigodo z orangutanom, ki ga je ujel, kar se zgodi zelo redko. Domačini navadno ujamajo mladiče, morajo pa prej ubiti njihovo mater, dočim je Delmont ujel živega samca. Ta orangutan je bil nekaj posebnega. V ujetništvu se je kinalu in dobro udomačil, kakor vsi orangutani. Živel je med drugimi opicami in divjimi živalmi, pa je postal proti njihovi volji njihov zdravnik. Otpaval jih je, poslušal, kako dihajo in se sploh sukal okrog njih kakor veden zdravnik. Z živalmi, ki so se branile z njegovim lečenjem, je pa ravnal zelo.

Svoje rane si je lečil sam z zdravilnimi zelišči, ki jih je nabiral v živalskem vrtu. Pa tudi drugim živalim je pripravil zdravilne oblike. Iz borovih igel je napravil obliž, ki si je z njim lečil usta zunaj in znotraj. In res se je izkazalo, da mu gnaite ob bolnega zoba čeljust. Zob si je sam izdril. Konec orangutana-zdravnik je bil pa žalosten. Prodali so ga v Južno Ameriko z opozorilom, da ga ni dobro puščati samega. Za to opozorilo se pa novi gospodarji niso zmenili in tako je postal orangutan zloben samotar in je kmahu poginil.

Bernhard Shaw kot lutka

Na chikaški svetovni razstavi imajo marioneto gledališče, ki v njem nastopajo kot lutke najznamenitejši možje našega časa. Ko so Bernhard Shaw pokazali njegovo lutko, je bil tako navdušen, da je postal orangutan zluben samotar in je kmahu poginil.

Najboljši doktor

— Povej mi primer, da ima poštost najdaljše življenje, — pravi včetek učencu.

— Če mi oče pri domači našli po maga, jo končam v petih minutah, če pa računam sam, traja vedno nekaj ur.

Ob reki.

— Kaj pa lovš, prijatelj? — Postrvi. — Ali si že katero ujel? — Se nobene. — Kako pa potem veš, da lovš postrvi?

Iz Trebnjega

— Osebne vesti. Na dvomesecno praktično večanje je dodeljen k postaji Trebnje Čabarčka Branko, slušatelj I. letnega železniške šole v Beogradu. — Nameščen je kot skladničnik žel zvan. I. Bučar Alojzij, ki je doslej služeval v Mariboru. V istem svojstvu je premeščen s tukajšnje postajo v Maribor skladničnik Albin Gostič. — Redni letni odmor je nastopal banovinski zdravnik dr. Ciril Dereani. Odšten bo v času od 10. do 20. julija. Nadomeščal ga bo banovinski zdravnik iz Mokronoga dr. Stane Skulj, ki bo ordiniral v Trebnjem vsak četrtek od 14. do 17. ure. Zastopel ga bo tudi za člane bojniške blagajne OZUD.

— Nasla mladina in šola. V začetku šolskega leta 1932-33 je bilo vpisanih v tukajšnji narodni šoli v I. razredu 36 dečkov in 33 dekle, v II. raz. 37 in 25, v III. raz. 32 in 29, v IV. in v b. razredu 30 in 34, v V. raz. 21 in 34 učencev. Skupaj 156 dečkov in 166 dečki ali 322 vseh učencev. Razred je izdelal v I. raz. 26 in 20, v II. raz. 26 in 21, v III. raz. 22 in 23, v IV. a in b. raz. 28 in 39, v V. raz. 18 in 28 učencev. Vseh je izdelalo 115 dečkov in 131 dečki ali 246 učencev. Razred ponavljaj 41 dečkov in 35 dečki, skupaj 76 učencev. Za dobo nogometna odnosno športa sploh je 76 odstotni uspeh zadovoljiv — nezadovoljni so le nešportni starši 24 odstotkov trebanskih učencev, ki jih je tolik neuspeh svojih sinov in hčera zelo potrl, in jim prinesel veliko žalost in skrbi.

— Sprejem v domovinstvo. Na zadnji seji občinskega zastopa sta bila sprejeti v domovinsko zvezo Grandijski Jožef iz Čomš obč. Mirna peč, sedaj stanuje v Dol. Dobravi pri Trebnjem, in Prosen Janec iz Lubeč obč. Dobravčne, sedaj stanuje v Dežji vasi pri Trebnjem.

— Imenovanje. Namesto umrelga oglednika Uhana Josipa na Dol. Ponikva je obč. odbor imenoval Kreves Franca iz Dol. Ponikve. — Namesto umrelga občinskega odbornika Franca Novaka na Račjem selu je imenovan za izdajatelja živilskih potnih listov Novak Anton na Hajdejem.

— Vse naročnike, ki dolgujejo na naročni prosti, da nakažejo zaostanke, ker jim bo sicer uprava brezpostojno list ustanila. List, ki primaža iz kraja toliko novic, pa začne s poslovno pošto.

— Predavanje o požigu Narodnega doma v Trstu bo jutri ob pol 10. uri dopolnil v gostilni na oKroščem (pri Ursiču), kjer ima svoje prostore primorsko emigrantno društvo Tabor. Govoril bo predavatelj iz Ljubljane. Stevilen obisk je nača častna dolžnost. — G. Anton Radinča, ki je bil imenovan za šolskega nadzornika v Črnomlju, je pri svojem odboru iz Kamnika nakanikom kamnikemu »Taboru« 100 Din. — Iskrena hvala!

— 100letnico nepretrganega obratovanja občine bo nedeljo ob 10.30 Celjski studio uprizoril Shakespearevo bajno komedijo »Sen kresne noči« v režiji g. Milana Košča, absolventa Pisatorjeve režijske in igralske šole v Berlinu. Za obe predstavi vlada v Celju in okolicu pa tudi v oddaljenejših krajinah veliko zanimanje.

— Nočno lekarniško službo ima do včetega petka 14. t. m. lekarna »Pri oru« na Glavnem trgu.

Odolosevuje!

Desinficiraj v prahu in vročini usta
z Odolom.

A. D. Emery:

114

Dve siroti

Roman

— Nikoli! — je vzkliknil Roger ves iz sebe... Nikoli me ne boste pripravili do tega, da bi vas nehal ljubiti. Če moja rodbina s tem ne bo zadovoljna, se vzameva tudi proti njeni volji.

Picard je poslušal in se vedno bolj razvremel. Končno je tudi on vzkliknil:

— No, seveda, tudi brez tega bo šlo!... Tem slabše za rodbino, če ne bo privolila.

— Mar vaša krepst je odtehta mojega plemstva? — je dejal Roger.

— Odtehta ga, odtehta ga! — je kričal Picard.

— Mar vaša lepota, vaša nedolžnost in druge vaše vrline niso vredne toliko kot moje premoženje? — je nadaljeval.

Picardo navdušenje je bilo brezmejno. In dobrčina je vzkliknil:

— To je vredno desetkrat več, gospod!... Stokrat več!... Ah, pasja noge, — je zamrmljal takoj nato sam pri sebi, — kaj pa počenjam, kaj pa počenjam!

Picard, — je zaklical vitez, — moj klobuk!... in pojdiva!...

Picard je podal vitezu klobuk in odprl vrata, rekoč:

— Da, gospod, pojdiva! Potem se je umaknil vitez in zmrmljal sam pri sebi:

— Pojdova hitro!... Saj bi bil zmožen takoj oženiti se!

Vrla sluga je bil od tistega trenutka brezmejno udan svojemu gospodu in temu dekle, ki ga je bilo s svojo krepstjo očaralo.

— Henrika, — je dejal končno Roger že na pragu, — hitim, da zagotovim najmočnejšo sreco!...

Z bogom, zgrom, zgrom! — je šepetal dekle z drhtičnim glasom, zrocnežno za vitezom.

Roger se je še enkrat obrnil.

— Nikar mi ne jemljite poguma, ki mi bo potreben, — je dejal. — Ne recite mi zgrom, temveč na svidjenje, Henrika, na svidjenje!

— Na svidjenje! — je zaklical Henrika.

Vitez je odšel — na krilih radosti. Hitel je, da bi čim prej presekal to nezgodno stanje, Picard je pa ostal še v sobi nepremično kot je začaran.

Dobrodružnec ni mogel odvriti pogleda od tega nežnega in obenem tako otožnega obraza dekleta, ki je o njem prvotno tako slabo sodil.

Ceprav je bil še nedavno počn nezaupanja in roganja do vsega, ni mogel oditi, ne da bi se poslovil od te preproste delavke.

— Na svidjenje, gospodična! — je

vzkliknil globoko ginjen. — Spoštujem vas in...

Kar je obmolknil; spomnil se je namreč, kaj mu je naročil grof de Linieres. In hiteč iz sobe je vzkliknil:

— No, dobro sem izpolnil povelja gospoda grofa!

Picard je dohitel svojega gospoda šele pred stopniščem, takoj je hitec vitez de Vaudrey iz hiše, kamor se je nameraval knalu vrneti.

Čim je stopil na ulico, je pospešil korake tako, da ga počasnejši sluga ni mogel več dohajati. Napeti je moral vse sile, da je korakal še nekaj časa ob gospodovi strani.

Ali gospod vitez upa, da pride takole še pravočasno? — je vprašal loveče sapo.

— Kam pa? — je vprašal Roger sluga in ga srdočno pogledal.

— Tja, kamor se gospodu vitezu tako mudri.

— To je moja stvar... Nisem zadowoljen s teboj, Picard.

— Kljub temu sem gospodu globočko udan.

— Po kaj si prišel v to hišo?

Picard je mokčal.

— Izdal si me, gospod!

— Da, priznam! Izdal sem gospoda!

— Ti... ti, ki sem o tebi misil, da mi ostaneš zvest...

— Da, velik grešnik sem, gospod vitez, in hudo mi je, da sva ta hip že na ulici.

— Zakaj pa, mrcina grda?

— Ker bi gospod vitez lahko...

— Lahko kaj?... je vprašal Roger.

— Lahko bi se osvetil... kaznoval bi me lahko, kakor sem zasluzil... je dejal sluga, vračajoč se k svoji čudski želji, da bi ravnal gospod z njim po dobrimi starščini tradicijah.

In ker se je bil Roger ustavljal, hotec mu nekaj reči, je porabil sluga to priliko.

— Mislim, — je dejal ves zasopel,

— da bi prišel zelo hitro do najbližjega stajališča, če bi hotel gospod vitez najeti izvoščka.

— Naj bo!... Hiti ponj!

Picard si ni dal dvakrat reči. Kmalu se je vrnil.

— Kam zapove gospod vitez? — je vprašal.

— V palačo policijskega ravnatelja.

— K našemu... k vašemu gospodu stricu?

— Da, h grofu de Linieresu.

Picard se ni počutil dobro pod srečnim pogledom svojega gospoda. Ali naj vztraja pri laži, ki jo je bil zagrešil iz golega napuha? Ali pa naj pove resnic?

V naslednjem hiper se je odločil.

— Lagal sem gospodu vitezu, — je dejal skesan, — priznam da mi je bilo naročeno, naj izvoham hišico gospoda viteza.

— Kdo ti je to zapovedal, gospod?

— Tisti, ki ima interes na tem...

— Grof, o tem sem prepričan.

— Gotovo bi si ne drznil nasprotovati gospodu vitezu.

— No torej, če se hočešogniti moremu gnevnu...

— O, nikakor ne, gospod vitez!

Nočem uiti zasluzeni kazni.

— Kaj si znored?

— Gospod vitez bi mogel to verjeti po svoji dobroti in da bi imel pretezo za odpuščanje; toda... dolžan sem povedati po pravici, da imam že po naravi slabo pamet; gospod sem, ki ne zasluzi usmiljenja.

— Torej priznavaš, da ti je bilo naročeno vohnuti za meno...

— Da, dragi gospod.

— In ti si ubogal, gospod...

— Poskušil sem.

— Posrečilo se ti je imenitno.

— Ne po moji zaslugi. Če bi se bil zanesel v tej zadevi samo nase, bi ne bil odkril podstrešene sobice dražestne gospodinje, ki jo hočeš tako kruto preganjati.

— O kakšnem preganjaju pa govorиш? — je vprašal vitez naglo...

Kdo bi si drznil storiti kaj žalega nji, ki ima zelo močno roko...

— Grof de Linieres?

— Da, — je vzdušnil sluga, — gospod ravnatelj policej Njegovega Velikičanstva.

Roger je planil pokonci.

V palači „Grafiki“ se odda:
1 trgovski lokal,
1 štirisobno stanovanje,
pisarniški prostori.

Poizve se: Uprava palače »Grafike«, IV. nadstropje.

Najnovješti modeli dvokoles otroških in igračnih vozičkov, prevoznih tricikljev, motorjev in šivalnih strojev. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Cen 1 franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Pleskarsko in sobnoslikarsko delo

izvršuje najsolidnejše in po najnižjih cenah

IVAN GENUSSI

IGRISKA ULICA 10 TELEFON ŠT. 2267

Specijalni entel oblek

azuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba najfinješje delo pr.

Matek & Mikeš. Ljubljana

poged hotela Štrukelj

Veselje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjanje, izdelovanje gumbnic. Vesel najmodernejše ureditve podjetja — najnižje cene.

DENAR

za počitnice prihranite — ako nabavljate pri nas za letna oblačila

SVILO

TROPICAL ANGL. FRESCO itd.

Oglejte si naše izložbe in ogromno zaloge. Posetite nas — prepridajte se

NOVAK — Ljubljana

Kongresni trg št. 15 (nasproti nanské cerkvi)

Mestna hraničnica ljubljanska

u Ljubljani, Prešernova ulica št. 3 s podružnico na Miklošičevi cesti št. 13

je največja regulativna hraničnica v Jugoslaviji. Ima vlog nad 430.000.000.— Din, rezervnih zakladov na pad nad 10 milijonov dinarjev.

Za pupilarne naložbe pa sodni depozitni oddelki, za varčevanje mladine izdaja domače hraničnice, za posiljanje po pošti pa svoje položnice. — Za vse vloge jamči mestna občina z vsemi svojimi premoženjem in davčno motjo.

Hraničnica kupuje in prodaja tudi devize in valute najkulantnejše. Ta posebno opravlja v svoji podružnici na Miklošičevi cesti. Telefon centralne štev. 2016 in 2616, podružnice št. 2367. — Poštni čekovni račun centralne št. 10.533, podružnice št. 16.158. — Uradne ure za stranke so od 8. do 12. ure.

ŠPEDICIJA TURK LJUBLJANA

OCARZENJE

vseh vsočnih in izvornih politik, in to hitro, skrbno in po najnižjih tarifih. Revizija po njej dokleritanega blaga in vse informacije brezplačno.

Telef. Interurban 24-05 Vilharjeva c. 33 (nasproti nove garniturnice)

Mali oglasič

vsaka beseda 50 pes. Plača se lahko tudi v znakovih. Za odgovor znakov! — Na vprašanje brez znakova ne odgovorimo. — Najnižji oglas Din 5.—

PRODAM

VSEM INDUSTRIJAM

Iz naše proizvodnje premoga trboveljske kvalitete bomu nuditi premog kosovce za Din 200.—tona pro wagon Zagorje. — Vprašati: Premogovnik Šemnik, Medija-Izlake. 2903

KUPIM

VINSKE SODE

dobo ohranjene, od 100 do 250 litrov kупi Fr. Prijatelj, Tržišče. 2890

ZUPNIKE

na 1-2 gatra, parno lokomobil, pomožne stroje in naprave za parjenje. Podrobni opis z označbo cene na naslov: L. Defour, Zagreb, Gajevo 17. 2854

KOPALNICO

kompletno kupim. Tudi posamezne dele. Pisemne ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Kopalnico« 2911c.

NOTE ZA GITARO

kupi Franjo Stengl, Dobrovnik, Prekmurje. 2921

SLUŽBE

GOSPODIČNA ali GOSPA

strojne pletilke imajo prednost, zmožne 5 do 10 tisoč Din kavcije, dobre takoj mesto v specjalnem podjetju za nogavice, poleg strojne pletilke.

Pisemne ponudbe pod »Trajna zaposlitev« na upravo tega lišta. 2884

ZASTOPNIKE

lišč za večje kraje. Visoka provizija. Osebno predstaviti od 8. do 12. in pisemne ponudbe na: Kovina d. d